సాంబమూర్తి శతకము

13334

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

శుద్ధపత్రిక

పేజి	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు	పేజి	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
1.	6	వ్యాప్లంగా	వ్యాప్తంగా		21	గమస్తా	గుమాస్తా
	18	కాపు	గాపు		24	వృత్యో	రాజద్రో
	23	రస	సర			దప్పుమా	చెప్పుము
	24	కలవి	సలని		25	సామన	సామాన్య
	25	కెడలు	గాడలు		27	కైకుండు	కైత్యాంశు
2.	3	విద్యాను	విద్యాంసు		28	మాటల	మాల
	13	రములు	రేఖలు	5	2	మాసూ	సాధు
	14	త్రైకౌ	త్రయుఁడై		18	చెప్పె	చెప్ప
	19	లయాంము	లంము		26	స్వాకరాంబో	ధుకరంబునో
	20	పొలుసు	పొలుపు	6	4	గాపట్టు	గావట్టు
	21	బడక	నిడక		11	పుతి	డా
	27	నన్నుచే	యన్నను		22 23	బ్రాహ్మణం	బ్రాహ్మణు
3	2	రొూక	రొుక	7	17	పుసగుదును	పుడనగుదు
		మాత్రోక	మత్రోక			నిష్టమీ	నింతయూ
	5	సౌస	శాస		19	రషి	రెను
	7	గంబు	గంబువైశ్య		29	దన్న	వణ్ణ
	13	పరిము	పరిమ	8	4	వెధనలె	వెధవవె
	23	జాత	జనిత		12	సంగర	సంకర
4	1	కెటుఁగ	పెటుఁగక		15	విద్యాహీ	విద్యావిహీ
	19	నత	వాత			దిలు	దిను
	20	బలవి	బనిని		19 22	కుంటె	కున్న

క్తి	తప్పు	ఒప్పు	పేజి	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
	పప్పువ	పప్పుల్లి		16	వచ్చెడ	వండ
	కెనుక	యనుక		20	వంను	వలంను
	వేఘు	మాను		28	బంధు	బా..
	మాదులు	మాదిగా		29	వించి	వించు
	దుర్ధరింపంగ	దుర్ధరియింప	18	9	జం	జెలc
	సంస్థా	సంతాన		19	గా	గాంధ
	దుల	దులc		21	తాకసం	రాగమిల్లి
	యుక్తో	యుక్తోత్		30	హాజ	సహాజ
	మండె	మండ			మాటలు కే	మాటలు కే
	లేఖక	లేఖకు	19	2.	గను	గుని
	దురుగ	హాడి		4	బూర్వ పుణ్య	తవోలి పుణ్యాగుత
	మగనె	మగెలు		29	దుడ	నడ
	గల	గుల	20	3	బామ్మును	పాలును
	కెన్న	కెన		10	పరిజలను	పరిజను
	బుద్ధి	బుద్ధి		11	యగుడు	లగుడు
	సుక్త	రుక్త		19	వెలవెడు	వెలలెడు
	ఔటీకు	డిటెవర		29	భక్త	భక్తి
	బోవనీరు	పోవనీయుc	21	7	కార్ల	కార్ల్ణ
	నెరిగి	నెగిరి		9	వెలcగు	వెలుcగ
	పాటుల	పాటులు		19	చేసు	పేసు
	బోచుc	బోరిచుc	22	1	స్వాత	స్వాంత
	దప్పించి	కడలించి		13	రెండు	రెండు
	యూడె	చూడుc		17	శంభు	శర్వ
	పాలిసె	పాలియు		25	గంగా	గంగా.
	విరిపె	విరయు				

శ్రీరస్తు.

శ్రీసాంబశివసహాయోస్తు.

సాంబమూర్తిశతకము.

సీసపద్యములు.

సీ. శ్రీపార్వతీమనశ్చిన్మయాంభోజాత సతతచరద్భృంగ చారుమూర్తి
సరసీరుహాసన స్వారాజ రాణ్ముఖ్య సకలాదితేయ వాంఛాసుపూర్తి
సర్వచరాచరాఖర్వవిస్ఫూర్తిగ సకలలోకావన చక్రవర్తి
భవదీయ పదపద్మ భజనతత్పర విరక్తి భక్తపాలన ఘనభవ్యకీర్తి॥
యసమసురవైరి దితిజరాజ సమవర్తి
ననములాఖిల మునిరాజ న్యాపయావర్తి
వెలుఁగు కృపతోడ మమ్ము రక్షించు కీర్తి
సంతతాహ్వాతి సుగుణార్తి సాంబమూర్తి॥ 1

శ్రీకర బహువిధ శ్రేయోంచితాకర పరిపాలితామర భక్తనికర
సకలగుణాకార సత్కంజదినకరశరదుజ్జ్వలాంబుద పురపురహర
సజ్జనావన పరసంతతి హితకరమాకృతి సుగుణసమంచితకర
భక్తారిసంహార భక్తవశంకర శంకరసన్ముని జనశుభకర॥
నిన్నె సతతంబు నమ్మితి నిర్మలాత్మ। కానకావుము మమ్ము సత్కరుణమీఱ
భక్తవరదుఁడ వీవు నే భక్తవరుఁడ॥ సంతతాహ్వాతి॥ 2

స్నాన సంధ్యాద్యనుష్ఠానముల్గల్గిన పాపుల నాచారపరతనున్న
సకల ప్రజానురంజనము గమహినేలు క్షత్రియుల న్యాయపరతనున్న
ఘనకృషి వాణిజ్య కలనగల్గినయట్టి వైశ్యులన్యక్రియా వశతనున్న
బ్రాహ్మణ సేవాదిరపతంత్రులైయుండు శూద్రులు దుష్కర్మసూంపులైన॥
కలిదితాత్తవ ధర్మముల్ సమసిపోవు। సకలజనులకుఁగష్టముల్ సంభవించు
సస్యసంపద్ధు వెడలును సౌఖ్యముచెడు॥ సంతతాహ్వాత॥ 3

సీ. బ్రాహ్మణుల్వాణిజ్య పరతంత్రులైనను క్షత్రియుల్పరకృషి స్వాంతులైన
వైశ్యులునరపతి వ్యాపారులైనను శరణజాల్ దైష్టిక జాతులైనఁ
జెలఁగలు ధర్మోపదేశకులైనను విద్యాసులిచ్ఛా ప్రవృత్తులైనఁ
బంచముల్ లరతి మత్స్యంబులు తినిన సంకరజాతులు శాస్త్రులైన॥
నాదిగుణములం బిశాచమి నవనుపనను । నయము శుచిత్వశౌర్యము నిగ్రహదయము నీతి
కోయు ప్రజలకుఁ బరిపూర్ణములు ఘటిల్లు॥ సంతతా ॥ 4

సీ. అరుణోదయంబగు నంతటలేచి స్నానంబు సంధ్యావందనంబొనర్చి
జపములఁజేసి ఘనసంధ్యాపూర్వకము రామాయణగ్రంథ పారాయణంబుఁ
జేసి యతిథులబూజించి మహా మోదమునయా గొల్లభోజనమొనర్చి
యుత్తరాసంగ్రహ ముతికి భాగులను నిల్పి సత్పాత్రులకు బెట్టు దినుగు॥
బ్రాహ్మణులజాలకు మృషావాక్యములు । హీనవాణిజ్య మొల్లోప్ప నరసి చూడ
నార్జనలిపోల పొందికమగను గాక॥ సంతతా ॥ 5

సీ. ఉదయంబున ననేకారోగ్యరములు బోధింప లేచిప్రమోద మొప్ప
ఘనసంప్రీతి స్తుతింబాటించి కృతికావ్య కరణుఁడై పలకంబులాడి
యుద్ధసాక్షతి పరా సన్నద్ధుఁ ఘటించి పిడియంబుఁ గొనియుక్తి వేషములర
నా ప్రసేనకయుద్ధహస్తుసిన్య స్వపాహస్తుఁడై గమ్యుంపదగాన మొప్పఁ
గొలువుకూర్చుంటి ప్రజనేలుట దేవసులు । కరుపరితి కష్టములు లమైనా పిరాద్ధి
కృషియొటులనొప్పఁ గాలాకృషియాకాక॥ సంతతా ॥ 6

సీ. ఉప్పుతోఁ గొమ్మగసంబంచిబట్టలయందు ధాన్యముల్గామ్మదిట్టలయందు
బోసిచుట్టును పెట్టిపా సుడిఁబీటపైఁ గూర్చుండితె కర్లడుఁ గొల్లపుచ్చ
తగ్గుపాత్రలఁ గొచ్చి ధ్యానమొందఁబోలెఁ గెవ్వడిమాటలఁ జెవినిబడక
నమ్మకసస్తువులబ్బునకొనగుచు సంతతోద్యతవాక్యసరణిఁ గొనుచు।
భూరిదివిజ్ఞానసఘాతులాయవారుజాలకు । రాజరాజులు క్రియైక నిర్వాహకత
నెట్టి యటులొప్పఁ గిట్టుపట్టి గాక ॥సంతతా॥ 7

సీ. కుంపటిపైఁ గూడుఁ గూర్చికళత్రంబు చెలఁగుచుఁ దనమోముఁ దొలఁచుచంతి
వస్త్రంబుడుకఁ బొలుబంపఁ గాపులమాపి కాలుసేయిగడగి గట్టుమీఁద
నెడమ చేవటపత్రమిడి కుడిచేతనగుండ సన్నముఁ బెట్టుకొనుచుఁ దినుచు
శుచియేమొయేలుంగ కె సొలయుక్త యులయాక పాటుపడెడుపట్టి పాదములకు॥
సంతతస్నాన జపతపోత్యంతనియమ। సకలితాచార మూలవైశిష్ట్యకంబు
పూర్తిగా యటులొప్ప హేయంబుపూర్తిగాక ॥సంతతా॥

సీ. పతిపనుల్సేయుచు మతిసమ్మలంగూర్చి యొకర్తుకనిలుచి వేఱొకనివలచి
యొకనితో భాషించి యొకనిమేలగులాడి యొకని స్త్రీ మాఱొకనిఁ జూచు
సతిగాంచి నేని సప్పురుషుఁ మోహించు ననిచెప్పి వాంఛలు పొట్లాడఁ జేసి
యోగ్యస్తులైనఁ జెల్లనికూర్చుంచి కామశాస్త్రాంగనల్ కామినులకు॥
మహితసౌధ బలజత్వ ధర్మప్రకాశ పూతగాంగమై చెలఁగు దేశ
కత్యమేవులొప్పఁ గామ్యగతిఁ బుకాక ||సంత|| 9

సీ. స్నానంబు సంధ్యయు జపము బ్రహ్మయజ్ఞంబును దేవార్చనంబు
దేవార్చనాతిథి సేవలు సత్యవాక్యంబు నిర్గుణ స్వభావ
యుధ్యాపకత్వంబు నవమాయయును దైవభక్తియు భాగ్యవాన్
తత్సద్బ్రహ్మతి బుద్ధులు నిల్పి ధనము కుండి ద్వ్యాంశ తను
నవపరితదుష్టసాంగత్య నిత్యకార్యంబుల త్యజించుము స్వర్గ ప్రాప్తి
కిట్టి విధుల సద్బ్రాహ్మణ చెల్లఁగాక ||సంత|| 10

సీ. ఇలువెళ్లుమండఁగా నెదుర బ్రాహ్మణాగ్రణి చేసుకొని శ్రేష్ఠ శుభంబు నండి
చేతక్రియయుఁ గాన్న చెప్పఁగ నటువట్టి చేతులన్ దండి గెలచినందుకు
బాముపోలోక్యంచి బాలపోనియ్యఁగ పోషాయ నివా మండి గంధ
ములయుపాన్సలు మందికొట్టుకొని నిలువ ఘనంబు బండుకులనుఁ
దృష్టి సకాల సూనృతోక్తి పుష్టి వాధించెడి నక్షత్ర ఫలమిల్లు
నిల్లుఫలయుక్తి వినయముల్ చెల్లఁగాక ||సంత|| 11

సీ. నిజకులంబేదో తన్నిజమెఱుంగఁగరాక జనియె కాని తెలిసినఁగనక
నిజవాసు మేరిదో నిక్కంబుఁ గానక చనుపుపోలికఁ బని చెలియక
తనవృత్తి యేదో తథ్యంబు చెప్పఁగ లేక తనపోషకుని యాత్రార్థమునిడక
వ్యాజతస్మృతి చే రాజవిద్యను నేర్చి జనతాధికారియౌ నంతకునకు
సంతతనయాన యుక్షతాజనతకీర్తి సత్యశీలత్వ మాలశాస్త్రభావ
మెట్లు చెల్లును దుచ్ఛవృత్తి కాక ||సంత|| 12

సీ. మండలాధిపునకు మాత్యుఁడైయుండుకు సర్వసమర్థుండు సత్కులుండు
సతతవమాన పుణ్యానసంపాప్తి యు రాజకార్యైక నిర్వాహకుడయు
నాత్మసేవకులందు నాదరణంబును సౌజాతిసంప్రీతియుఁ బుణ్యాకర్మయుఁ
గల్గుటకిల మాలుగాఁ బత్తి మక్తి ధర్మ స్థాపితేక మూల్ పనివహించు॥
తాంత్రికులమాయదార్ల వాగ్యంత్రములకుఁ జెవులొనంగుచుఁ బ్రజలక్షుఁ జేట్లు సేయు
వాఁడు దుష్టాత్ముఁడనఁదగు వాఁడుకాడె ||సంత|| 13

తనకొలదియుఁ దనతాఁబేదనని కొలందినెఱుఁగి నానతోఁ హీనవృత్తిఁ
గార్పణ్యమువహించి కార్యంబుఁజెడఁగొట్టి పైయధికారితోఁ బంతములరఁ
జెప్పియుచ్చుటఁ గూడఁజెడఁగొట్టి తనస్నేహితులతోడఁ జెప్పసంతోసమందు
నాతండు భ్రష్టుఁడయ్యెనను నేమి రాజైనను ఖండాంతనృపుఁడైన నేమి॥
స్వామియోగితతోడ నేరముల్ నేస్తులతోడఁ జెప్పనానఁదూఁ జెప్పనొప్పనిదా
హీనకులులని చెప్పుటకేమిశంక ॥సంత॥ 14.

నీచాత్మకుఁడు మహాధికారంబుఁ జేకొనఁ బ్రజలకుఁ జేటుపుట్టు
విధవాడు బహుచింతఁ బెద్దయైయుండిన దారిద్ర్యభాగ మొందియును వచ్చు
నన్నులోపజీవనుండైనఁ బ్రఖ్యుఁడయ్యె రాజునకపకీర్తి నిప్పుఁడెచ్చుఁ
పెద్దకొలమువానిఁ బెద్దఁగాఁ జేసినఁ బట్టుసగలె చేని పంటఁగాను॥
విశ్వరక్షుండయిన యట్టుఁడెఛకు నెంచుమఁ గుల్లికనట్టిఁ బన్నులఁ జెడఁగ నాడుఁ
గష్టసంపాదకుఁడు దుర్భాగ్యసంతు ॥సంత॥ 15

కుత్సితవృత్తిచేఁ గులమునుబోషించుకొనియెడి కుజనుఁడా కుటిలయుక్తి
నైనమరాజసౌధాగ్రంబునందున సింహాసనాంతరా సీనుఁడయ్యె
నైనను నీభక్తులాదిగ సజ్జనుల్ మనవులనఁగఁ జెప్పకొనఁగనగుచు
నైనను వినుల నాదరింపక యుపల్మరుం డుఁయటంచు నె యుండుటయ్యె॥
నైనన్యాయమాలోచించునందు నేనిఁ! దుదకున్యాయమగు తీర్పుమునగలయిచ్చు
నిట్టిదుష్టులకధికారమిచ్చితేల ॥సంత॥ 16

పీటపైఁగూర్చున్న పిరకాటకముఁజేయు నతఁడగద్దె పైనధివసింప
జేరమాడెడువారి విధమునవిలుదెన బంట్రోతులును పైత్త్వ బలపికొనఁగ
సమ్మకమగు పద్దులడగ నేతెంచినభంగి గుమస్తాలుపజ్జనిలువ
నెడమచేఁ గుడిచేత నెసగుతక్కెడ వస్తువులనఁగాకితములను గలమునలరి॥
మానమునగుదానికంతెపగా నొసఁగు। విధముతోపంచన్యాయమ్మృత్తివాయి,
వానివుద్యోగమే మనవలయుఁ జెపుమా ॥ సంత ॥ 17

సామ్యవిప్రుండు సంధ్యలోశబ్దంబు లటుగాదిటులనంచు ననెడుభంగి
క్షత్రియప్రభువునిచే ఖడ్గంబు సైన్యంబుఁ గనిభీతివెనుకకుఁ జనెడుభంగిఁ
బల్లెలఁజేసుక బ్రతికెడి వైశ్యుండు గోనిపజ్జననివిడి లేవనెడుభంగి
శూద్రాధముండాడ్పుఁ జూచిపల్చనయని చేనుమాఱలఁదమ్ముఁ జేయుభంగి।
పుణుకుమున్వ్రాయుచు నన్యులయుత్తలువిని। తీర్పువేఱుగఁజెప్పుచుఁద్రిప్పివ్రాయు
చుండువానికి నధికారముండుటేల ॥సంత॥ 18

సీ. కుండలాశ్లేషయించు కొంటివని చెవులకు నిపుడు పోల్పఁగుట్టు నేనెట్టు లెత్తు
మాన్సూ కరం బెత్తు సాగించితినివిద్య శాస్త్రిపద్ధతుల నేర్పుటను దెత్తు
వాఘరణంబుల నన్నియుం జేసిఁ గాని లోపడిన రూప మాసి క్రొడను దెత్తుఁ
గలబుద్ధులన్నియుం గలసిన నే గాని గాంచియు సన్మోలమెట్లు దెత్తు||
ననినయుక్తుల నల్పనికవనివాఘు [illegible] ముఖ్యసఁ జెడుఁగాణను లె
కాని మంచిగుణంబులు గలుగనేర్చు ||సంతతా|| 19

సీ. [illegible] కన్నను [illegible] మేలు
[illegible] కన్నను [illegible] మేలు
తనమేలు [illegible] కన్న [illegible] మేలు
[illegible] కన్న [illegible] మేలు
[illegible] కన్న [illegible] కన్న [illegible] మేలు
[illegible] కన్న [illegible] మేలు ||సంతతా|| 20

సీ. [illegible] సేని
[illegible] సేని
[illegible] సేని
[illegible] సేని||
[illegible] ప్రజలకు [illegible]
[illegible] ప్రతిభయు [illegible] ||సంతతా|| 21

సీ. కొన్ని దినాలకును జూచికొను నధికారంబుఁ గలసి చుండును మంత్రిగల సేనని
లంచంబుఁ బ్రజలచే వంచించికొనవచ్చుఁ జెడుపనుల్చక్కఁగఁ జేయవచ్చు
వ్రాసినమును పట్టి శాసనంబును ద్రిప్పి లాభమందెదునట్టు వ్రాయవచ్చు
బంధుమిత్రుల కార్యంబులాచరించెడి పట్టవిత్తము వారింపవచ్చు||
నాగ్రహానుగ్రహంబుల కిష్టమైన వాటన్నిటిని [illegible]ముగఁ జేసికొనవచ్చు
నొకని పైఁగినుకనొకరిని నొంపవచ్చు ||సంతతా|| 22

సీ. తల్లి యుసంద్రడియుఁ దనయుని వాకొని యెప్పగానూ తూరఁ ద్రిప్పకొనచు
నొకచోట నంటపూ టొకచోటనీక్ష్మెమో తోకడమాఘు కరం బొకడమస్తి
కారణంబులుగాఁగఁ గ అపేనయా రాజ విశ్వలభింపెడు విధకృతవున
వచ్చునొకచోట వాలంటరీజేయుఁ జేసిన నభివృద్ధిఁ జెందువాని||
కినవలోకనమపయుత యాశ్రవణముఁ గలుగుటెబ్బ మెసహజంబకాక కాకి
యెన్నఁ దెలుఁగని మర్యాద లెట్లు దెలియు ||సంతతా|| 23

సీ. దస్తుసేయఁగనూరఁ బస్తుండి చూచితిఁ జితాపయిన్ప్రవాలు చేయనీరు
గుడిసెయొక్కటిఁ గట్టి కొండుననంగను రాజవీధిని గట్ట రాదనెదరు
వీధులనల్లెడఁ బెంటలుపోయునప్డనిన మానక యెంతవాంకరింత్రు
కల్లుఁ గావలసినఁ గాపట్టు కల్లితె కల్లుపోయక నన్నగిట్టరింతు॥
రనుచు మూర్ఖులు కొండపలు మనవిసేయ। వినుచుఁ జేయుమంచుఁ గట్టుకొనుమనుచు
ను। పలుపనుమః బోయుమంచును బల్కునాకఁడె ॥సంతతా॥ 24

సీ. అధికారగౌరవం బైనఁ గాంచక తాను సత్యాన్వయుసనియోజ్ఞిసహాసుమందు
బంట్రోతుకన్నను బానిసెకన్నను మోటుకన్నను దానుముందునడుచు
దారిఁ దాఁబెదాకు శారసిల్లినవాఁడు సెలవు లేనివానిఁ జెనకికసరు
న్యాయవాదిత్వధర్మ విసరము దెలియక కెస్సుబుస్సనుచుండుఁ గాఁపురముసఁ॥
గరణముల సెట్లు మఱిఁ బిలువఁగినని చుండుఁ। గసరుభటులగువారాప్తాలవిసఁ కూనిదియు
నీచుఁడైనట్టి యధికారి నీతిలీల ॥సంతతా॥ 25

సీ. పరహానిఁ గోరుడు పరనింద కోరియు పెలుపనెసత్యంబు విడువనేరఁడు
సత్యంబుఁ బల్కఁడు స్వలాభ కార్యముఁ గొరంపఁ డన్యథానా కాంక్ష నాత్మనిడుఁడు
న్యాయవిచారణ సేయఁడు న్యాయుదుడు పక్షపాతియగుఁ దుష్టబుద్ధిఁ
గుత్సితప్రీతిఁ జేకొని కుటుంబము బోషించుచు మోసగించు వాఁడెంచితోడ్వ॥
భావనీనాథ దివ్యసౌధాగ్రసంస్థి । తత్త్వమంబుగ నధికార మక్షయముగఁ
గల్గినను నీచబుద్ధియే కాని కొనఁడు ॥ సంతతా॥ 26

సీ. అవనిఁ బరామర్శ నాగ్ధమాపన్నుని చింతఁ గేతెంచి యారాధించి విడువ
దైవశోషం చేయఁదప్పింపఁ గాలేదు మానుషికంబున నేనుసేతు
నుపకార మొనరింతు నొగినను నమ్మించి యుపకారమొనరింపు నట్టివాఁడు
బ్రాహ్మణుండైనను బ్రాహ్మణేతరుఁడైన సంకరుండైనను సముఁడెయగును॥
గాక యాధిక్యమించుక గానిలేదు। బ్రాహ్మణుండైన నౌఁగాక పలువురవిన
నల్పవంశ్య సముత్పన్నుఁడనఁగ వచ్చు ॥సంతతా॥ 27

సీ. సర్వాధికారంబు సర్వవిధంబులఁ దనకున్న నొకయల్ప జనుఁడు సెప్ప
చాడీలమాటల నోడక వినియున్న నను నపకారం బొనర్చువాఁడు
ధరనల్పుండైనఁ బగనల్పుఁడే కాని యధికారమాత్రన నధికుఁడౌనె
బుద్ధవెంద్రుకలున్న గడ్డంబెయున్న నల్లఁ జదివినట్టి శూద్రుండు శాస్త్రియగునె॥
యవనిఁ బుట్టి మహాత్మ్యత్వము బ్బనేని। సలలితనయోపకారంబు చనునుగాని
కవిజనముచేతఁ జీవాట్లుగాంచు టెంత ॥సంతతా॥ 28

సీ. అతికరుణాత్వంబు నతికఠినత్వంబు నతిదీనభావంబు నతిధృతిత్వ
మతిదానశీలత యతిలాభభావంబు నతిమైత్రి యుక్తత్వ మత్యరికతయు
నతిలోభభావంబు నతివిరక్తత్వంబు నతిచాంచల్యంబు నతిసలతయు
నతివాక్ప్రగల్భత్వ మతిమానభావంబు నతిసుముఖత్వంబు నతివిముఖత॥
లేకయున్నియు సమముగ లోకమందుఁ। జూమివాఁడనఁదగు సశ్లోకపుణ్యా
త్ముఁడై యున్నవాని రక్షింతువయ్య ॥సంతతా॥ 29

సీ. ఎంతజనంబుఁ గొన్న నెంతవైభవమున్న నెంతమహీరాజ్య మేలుచున్న
నెంతసౌందర్యంబు నెలమిఁ బహించిన స్వర్ణరాజితవస్తు జాలమున్న
చీనిచీనాంబరానూనచేలములున్న హారకేయూర విహారమున్న
వాహనాందోళికా ద్యయసౌధసంస్థితి ప్రముఖార్థ సౌఖ్య వారమున్న॥
నెంతయాధిక్యమున్నను హీనకులుల। కన్నియును నిష్ఫలములౌ నయానయములు
తెలియక తెలిసికొననీక త్రిప్పుచుందు ॥సంతతా॥ 30

సీ. ధర్మన్యాయార్థమై ధనముచందాజేసి పంతులుగారుఁ గూర్చెడి వారిఁ జేర
తిగి వందితమనోయాసఁ దనిపుఁడీప్పుడటన్నఁ దీర్చెపెమ్మన వారిఁ గూర్చియిరిగి
యున్న పద్మములు కలనాంబుపొందఁగ నందునఁ గొంత నిరమ్మని తనయొద్దఁ జేర్చి
పెద్దకై కనుచెప్పలాగ్నుచు నుండెడి ముసలిమండలు లేకకరి వైచి॥
యుద్ధపునగుదురు దీప్పెనగుదునంచు। సత్యమూఁ డ్రెన్నంచు శిక్షింతునంచుఁ
బల్కునగ్గకార నేమనఁ గలను చెప్పుమ ॥సంతతా॥ 31

సీ. కోరిమారెడి పోయి బారెడు గుంగెనసట్టుల నన్యులనను మిఁ దాను
పనుచుఁ దత్సుముఖత్వ మెడఁ వాఁగోయుముసడిఁ ప్రబికాలాప ము లడరనుచుపుచు
లంచమొల్లనటంచు మంచిపంచెలచాపు పట్టుచీరెలఁ గానుకండ్లు గొనుచు
నంత్రోత్తులను బాధ పలుమిచుదుర్భాషలాడుచు సూనృతకిడుగుఁడనుచుఁ॥
గనగుమాష్టాల నెటకుభోజనమున కయి। సోవలనటంచుఁ బలుకుచు
మూర్ఖుఁడైన। యుట్టియుగ్గికారియున్న నేమనఁగవచ్చు ॥సంతతా॥ 32

సీ. పేశసంభాషణంబు చేకాని పూర్వోత్తరము తెలియంగెడు నట్టిక్రమము నొంటఁ గిక
జనములు రాకుండ శాసించుటే కాని మాల్మితు తెలుఁగుల మతిఁ దెలియక
యాదవారియుఁడౌస్ప్రవాయుఁ డనుచుఁ గోపకుకాని వద్దిగమాష్టాల మున్నెలుఁగికఁ
రమ్ముపొమ్మని ప్రగల్భముఁ జూపుటే కాని సేవకరంజన శ్రీ నెలుఁగక
తనకొలంది యెఱుంగక దన్నుమీవు। పెట్టితివె నాకు నీవును బెద్దయనుచుఁ
జెలఁగి కైతులఁ గనవెడిచెనఁటిగలఁడె ॥సంతతా॥ 33.

సీ. అధికారమదమున బధిరాంధతలుగల్గి మదమంద సహజంబ కదమతీవిను
సభలోనఁ గూర్చుండి సభ్యులనాడుచు నితరులనెన్నుచు నెన్నఁబడుచు
నతివాక్ప్రగల్భంబు లాడుచు నిటునటుదిరుగుచు నధికార తృప్తిఁగొనుచు
వెధవలెక్కలటంచు విసుగుచుఁ దమకిచ్చు నర్జీవిశేషప లె? యనఁగఁ బడుచు॥
మఱియుఁ గొందఱు మారిన శిరమువంచు కొనుచు నొల్లుపుండు నధికారి తోడ నెయ్యందు
జెడి బ్రతికినట్టి వాఁడని చెప్పగలమె ॥సంతతా॥ ౩౪

సీ. జనములసంబాధ సంపర్కములనొల్ల నితరాధికారి భాషితములొల్ల
నాత్మసేవకుల నిరంతరమొల్లను నాత్మజసంగతి నైననొల్ల
నాదిత్యవారంబు నందేనినుద్యోగ వృత్తిగాని యితరవృత్తినొల్ల
న్యాయంబకాని యన్యాయమార్గంబొల్ల ననుచు నింటఁగూర్చుండు నాయపనినాథు॥
మంత్రియే తెంచి చెప్పినమాటలు విని నయము నయంబునొకటిగ నాజ్ఞయిచ్చు
జనుడధినుండె సంరజనుఁడు కాక ॥సంతతా॥ 35

సీ. జననీజనకులకు సత్కీర్తిఁ దేనట్టి కొడుకుగా పుత్రుఁడు పుండుసుతుకాని
సత్కార్యమొనరింప సంతోషపడనట్టి యనుఁడుగా పతిఁ దుర్గుణుఁడు కాని
విద్యాహీనుఁడై యుద్యోగియగునాఁడు పశువె? కాదతఁడు కాళ్లు పశువుకాని
న్యాయకార్యంబు నన్యాయంబుగాఁ జేయునధికారి కంటె ధికారి కాని
యిట్టిజనములు పుడమిపైఁ బుట్టనేల? పుట్టెనీ భక్తులను బాధపెట్టనేల?
పెట్టె భవదీయ కోపాగ్ని గిట్టరేల? ॥సంతతా॥ 36

సీ. తల్లికిఁ దండ్రికి దగుకీర్తిఁ దేకుంటె నున్నట్టు లుంచిన నొక్కమేలు
సత్కార్య మొనరింప సంతోషపడకుంటె నుర్విఁ జెఱుపకున్న నొక్కమేలు
విద్యాప్రసంగ ముర్విని చెల్లలేకుంటె నుద్యోగి కాకున్న నొక్కమేలు
న్యాయవిచారణఁ జేయఁగాలేకుంటెఁ నక్కఱనుపేక్షింప నొక్కమేలు॥
ఇన్ని మేళ్లువిచారించి యేమనుందు కంటకుఁడు గాక సన్నుతింగాంచు నీసి
చెల్వుగను సజ్జనుండని తెలియవలయు ॥ సంతతా ॥ 37

సీ. తప్పుత్రప్పులొనర్చి తలవంపుపడుకంటె నింటింటయాచించు కొంటమేలు
కడపటనన్నృత వాక్యంబులాడుటకంటె జాలలేనని బ్రతిమాలమేలు
తాబెదారునితోడఁ దగని వైరముకంటెఁ బలువురు వెట్టు చీవాట్లు మేలు.
ధనికుఁడైయుండి యాధర్మాత్ముఁడగుకంటె నవని పైనిఁ దరిద్రుఁడైన మేలు
ఒకని పైఁ గినుక నొకరిని వికలపఱచు వానికంటెను దాసియు నైన మేలు
వాడిఁ జెప్పుటకంటెను జలము మేలు ॥ సంతతా ॥ 38

సీ. సంకరజాతులు సఖ్యంబు [illegible] రైయుండి యుత్తమకులజులు [illegible]
శ్రాద్ధాన్నభుక్తిని చపలురై యుండెడి [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 39

సీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 40

సీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 41

సీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] కలఁగెంచరిక్క [illegible] సేమి నెంత?
జబ్బు చే [illegible] విడంబమెంత? ||సంత|| 42

సీ. ఘటకూటికిలేక పాదగూర్చ్కేగుచు [illegible] చేకొనుచు
సత్రంబునందు విచిత్ర వైఖరిలోన [illegible]
గొప్పయుద్యోగుల కొంపలంగలయట్టి పనులు చేయుచునుండాలి [illegible]
సంతర్పణంబుల సహకారము నొనరించి గాఢ్రప్రాయ్యుల [illegible]
(2) జెలఁగి మీసల దువ్వుచు [illegible] తెనుగువారల నెట్లని తీర్చవచ్చు. ||సం|| 43

సీ. తవ్వెడుబియ్యంబు దబ్బరోజున కిడఁ గుక్కకైమక భంగిఁ గొనుచుఁ గొలిచి
పిమ్మట మాసెడుఁ బెద్దడబ్బు నొసంగి సామిసాక్షిగఁ గొని పాఁగి కొలిచి
తెలసి కొప్పత్రియు నియమంబుఁ జేసిన మాంసంబుగాఁ గొని మఱియుఁ గొలిచి
స్పష్టంబుగాఁగ కొష్టాష్టకంబు నొసంగఁ [illegible] గొని బత్తిఁ గొలిచి॥
[illegible] ములఁ గొంతి [illegible] లబ్ధి నిలుగి [illegible] ఘనులఁ
గాంచి! [illegible] వారికి నెప్పవలదె? ॥సంతతా॥ 44

సీ. పోగుల నాచారి [illegible] లగుటయు శూద్రు లాచార విశుద్ధు లగుట
[illegible] ములు స్మృతిని [illegible] లగుటయు బహుశోని శాస్త్రతి వాదులగుట
కులము [illegible] చందు [illegible] యుండుట పండితులవమాన భాగ్యులగుట
[illegible] నుండుట సత్యవాదులు మాఱ [illegible] లగుట॥
[illegible] వినుట! యాసయ పరిహాసాట యధికా
మనము వినుము తలఁచవచ్చును కలికాలధర్మములుగ. ॥సంతతా॥ 45

సీ. కామిని [illegible] సత్యాంబులాడుట [illegible] కోపించుకొనుట
బంధు [illegible] డుట [illegible] తోడ నే సపహాట
[illegible] మాడుట దాసి తోపనితోడఁ [illegible] పుష్టహట
[illegible] ప్రస్తుడల్పుల వైరంబుఁ గొనుట॥
[illegible] హింసమటయును! [illegible] గాఁ
[illegible] నచ్చును కలికాల ధర్మములుగ. ॥సంతతా॥ 46

సీ. [illegible] శుద్ధుని [illegible] మాఱు పైసకబద్ధంబుఁ [illegible]
[illegible] నిల్వఁ [illegible] మన్యాయ జీవనంబైనవాని
[illegible] నకు చేలు దుర్నీతిచేఁ దులమాగువాని
[illegible] స్థాపించుమటకు [illegible] కాంక్షలు [illegible]॥
[illegible] మహిమలకు! సంతతొ న్యాయ కష్టముల్వా
[illegible] సౌఖ్యముల్లలు నెట్లు ॥సంతతా॥ 47

సీ. [illegible] వలదునా వినఘండ స్వేచ్ఛాప్రవృత్తి [illegible]
[illegible] సంతతొ [illegible]
[illegible] నాచార చిత్తుఁడద్యో
సచివు [illegible] కాక్షునా [illegible] యటు లంచ గొండియాద్య॥
గలియు [illegible] దుష్కార్యకరులు! గల్గియుండుటఁ గాలము కా
ముగ నౌ! యుండుఁగాక సుఖంబుగ నుందు నెట్లు. ॥సంతతా॥ 48

సీ. ఇలువెల్పు నీకార్య మేను సేయఁ దలంచు నమ్ముంచి చెడఁ జీయు నట్టఁ డొకఁడు
దాను చేసినయట్టి దగు శాసనంబును వేలు గామార్చెడి వాఁ డొకఁడు
నొకభంగి కార్య మం దొనరించు తీర్పు నేఁ డలు కపటిఁ గాఁ బనుచుండు నొకఁడు
నీ వొనరించిన ట్లేనుఁ జేసితిఁ గాన్ని న్యాయంబుఁ జూపి తెపను నొకండు॥
నిట్టి పాపుల కధికారి మిచ్చి నీవు నీదు బ్రాహ్మణపు నిలకు నంత
భక్త పోషకు లను గావ్య శక్తి లేదె ॥సంత॥ 49

సీ. సభలోనఁ గనఁ బక్క సజ్జనుండు లేఁడనా తత్సభాపతికి మోసంబు గల్గు
పుత్రులలోన నొక్క పుణ్యాత్ముఁ డుండెనా తల్లిదండ్రుల కెప్డు సుఖము గల్గు
గ్రామంబులో సదా శ్రీమంతుఁ డుండెనా గ్రామస్థులకును సౌఖ్యంబు గల్గు
బోషకులలో మంత్రి బుద్ధిగ నుండెనా రాజునకును యశోరాశి గల్గు॥
గాక యిన్నివిధంబుగఁ గల్గెనేని నన్నివిధములఁ గష్టంబు లందు జనుల
కనుభవంబగు నే వేళ నేల కాఁగ నేల? ॥సంత॥ 50

సీ. అనుదినోపాసనాదులు నిత్యంబుఁ జేసిన బ్రాహ్మణుల్ నిలుచుటయును
వేసి వేదాంగ ప్రకీర్ణ శాస్త్రార్థముల్ నెఱిఁ బ్రాహ్మణుల్ నేర్చుటయును
నవ వాహ్న సత్క్రియా ప్రవిత్రతుల్ జేసిన బ్రాహ్మణుల్ నియమనాయు
పంచాక్షరీ మంత్ర పఠనంబు నిత్యంబుఁ జేసిన బ్రాహ్మణుల్ సేయనగును॥
గాని యిప్పుడు కలి యేలోకమందు నెంతధనమున్న దాని కే
మూర్తి ధర్మ ప్రచంచ కామ్య మహిమ సాంద్ర ॥సంత॥ 51

గ. శరణాగతత్రాణ బిరుదు ధరింపంగఁ బూనిన క్షత్రియుల్ నశించె
ఘనులలో శత్రు కాండంబు ఖండింపఁ జేసిన క్షత్రియుల్ నశించె
కృపతోడ బ్రాహ్మణ శ్రేణికి క్షేత్రంబు లిచ్చిన క్షత్రియుల్ నశించె
దేవాలయాదిగ దివ్య సంస్థానముల్ నిల్పిన క్షత్రియుల్ నశించె॥
సాహసాంచిత శూర సంస్తవ్య గుణవి హీను లైనట్టి
గరళకృత కామ్య కనపు ॥సంత॥ 52

సీ. అగ్నిహోత్రం మార్గంబున నైనఁ జేసిన నాయకుల్ నశించె
ధర్మకార్యములు నష్టక్తి తాత్పర్యులై చేసిన వైశ్యులు నశించె
బ్రాహ్మణ సంతృప్తి బహువిధంబులు గాఁగఁ జేసినఁ గోమటులు నశించె
పరధనము వారించి వ్యవహారమునఁ గొలుసాఁగిన వైశ్యులు నశించె
గాక యితరుల కెన్నియుఁ గల్గియున్నఁ జేయఁగాలేరు బుద్ధివిశిష్టులైన
మాళీధృతగంగ సంతత మాన్యసంగ. ॥సంత॥ 53

సాంబమూర్తి శతకము.

సీ. ఊసరక్షేత్రమే నొప్పఁబండి సాగుఁ జేసిన శూద్రులు సేయువలయు
నొకపరటకొకఁడ సకలంబు ఫలియింప నూడ్చినఁ బాడఁబో లాడ్చుటయును
పద్యాదివస్తువు లెల్లనమ్ముకొని దుర్బుద్ధిగూర్చినఁ బరగ నిజభార్యనమ్ముఁ
దనబంధువులకైనఁ దగువేళ నన్యథా యొంచినఁ గాపురి తెరయించవలయు!
నెంతకష్టపు పనియైన నింతలోనఁ| జేయఁదల్చిన నశుచులు సేయవలయు
యు| శాకదాక్షిణ్య భాండదుర్జనవిభంగ|| సంతతా||

సీ. కలిసియుండమటన్న ఘనుని యొద్దకుఁ జనని యటని పలికిన నిసికిఁ
దనకు నష్టంబుకానీ పనీలయు కొనసాయాలు స్మరించిన నొప్పుకొనిన
నమ్మతోడ సమముగా ధనముఁ జేకొన్నను ఘనుఁడు సరికిఫలుల్వచ్చుకొనిన
కైఁబడికొట్టఁగాఁ గంపెంబుమానిన్న నసుపుల్లఁగుంగి వదుల కొనిన"
జ్యేష్ఠభావంబు నొర్వక చెడఁదలంచి యనయ మపకార కారులై నట్టియ
నుజు| లుండినసేమి? గాఢగ్ని మండనేమి? ||సంతతా|| 55

సీ. ఎంతఁ గొట్టినఁగాని వెదుకుచు నాలుకట పొత్తుపుంప నెమిగి పట్టి చుట
ముట్టుచుఁ గాంక్షించు తోఁ సమ్మ నెంటుట నిశ్చయించుగాని నాదు నుంచుటం
యలనాఁగ యొక్క తై యేర్పుచు నచ్చుట కిట్టలుఁ బిడికిటఁ గానఁబడుటఁ
కుక్కయెదురి నెమగ్ గుర్రి కడుపుబుగుటు భండాల్పుఁ డమరి గ్రాసన్నఁ డగుటం|
నిన్నియును దుష్టశకునంబు లెంచిచూడ బుద్ధిమంతుల కివి చూచి పోవఁ
జనదు| నాగసర్వాంగభూష వేషనాగభూష ||సంతతా|| 56

సీ. నీతిప్రసంగము శ్రేష్ఠమ్మక మష్టుల మంత్రము న్వినియుఁడ మంత్రిఁపగంబు
బంట్రోతు నమ్మక బానిసె నమ్మక దజ్జ ప్రధానమా తానొదాన్గుఁ
గిరణాపో కగ్గదపరిక కయి సకులాడెడి యిన స్విక్టిములను
నదిమ్రాయుఁ దద్రాయుఁడనుచుఁ జెప్పిన మ్రాయలేనని చెప్పెడి లేఖకులను||
నాజ్ఞమన్నించి తమిగని యట్టిభటులు| గాకతా ల్దిసివేయు టకాగ్గనా స్గఁ
గలుగు నృపుసౌఖ్య వేమనఁగలదు చెపుము. ||సంతతా|| 57

సీ. దబ్బెవలయువాఁడు నప్పొప్ప లెఱుఁగఁడు కామాతురుఁడు లజ్జయే మెఱుఁగఁ
డల్పజాత్యధికారి న్యాయమేఱుంగఁడు కాంక్షయే గలవాఁడు క్రమ మెఱుంగఁ
డర్థార్జనాసక్తుఁ డన్యాయ మెఱుఁగఁడు కులములెక్కు వవాఁడు గొప్పెఱుఁగఁడు
ఘనబుభుక్షుఁడు సుపక్వంబుఁ దలంపఁడు నీచుఁడైన ప్రధాని నీతిదయ లెఱుఁగఁ||
డింపమను నైజవాంఛిత పెంచుచుండ్రు గాని యించుకయు ను ఘనాఘ
నము లెఱుఁగ| రఖిలలోకేశ దైతేయ సుఖవినాశ|| సంతతా|| 58

సీ. చాడీలువిని రాయిడి సాధించు నధికారి పరబుద్ధిఁ బరబాధ పాలుపడెడి
యుద్యోగి నొకవిత్త మపహరించెడువాఁడు నమ్మించి చెడఁగొట్టి నడుపువాఁడు
విత్తహానిశీలంబు నెఱసన్న్యాసినౌవాఁడుఁ గర్భబుద్ధినొసఁగుబాధ పఱచువాఁడు
లంచంబుఁ గొనుబుద్ధి సంచించువాఁడును నిరతంబుఁ జోరతఁ దిరుగువాఁడు॥
నిందలు నిశంబుఁ జేవాట్లు బొందుదురుగ। దొంగయైనవాని మఱియొద్ద
నింగ్రోరయైనవాని। కామమునభంగి బ్రహ్మ భక్తిసంభంధి॥ సంతతా॥ 59

సీ. క్షితినైనాస్థనిఁ గూర్చి చింతింప వలసి మీ ఘనకార్య మింతైనఁ జేయవలదు
గన్యాయమునను ప్రీతి మార్గింపవలదు ధనము ధర్మముగాక దాఁచవలదు
సరసకాంచెప్పు నలువంగ వల్వదు పరుల స్వార్థికి దుఃఖపడఁగ వలదు
ధనవంతుఁడని మత్తతనుబడఁ గావల్వదేలిక కన్గొన్న దెన్న వలదు
మాన్యజనములమన్నింపమానవలదు। మఱియు నిన్ను నే సేవింపుమనుచు నిలువవలదు
భక్తిభాగ్యప్రదానకరా శ్రీకంఠ॥ సంతతా॥ 60

సీ. అర్ఘ్యపంచకమునకన్నంబు నివరాదు గోఁటిని కొంచబడ గట్టరాదు
[illegible] తీరాదు చేయిలోనికి భుజింపరాదు
చాయపక్షికముఁ ద్రావఁగ నన్నత్రి కారాదు సంపత్తి నీరుఁ ద్రావరాదు
కిరణములఁ బడ్డ శ్వేచ్ఛతో భుజింపఁగారాదు కబళయు శ్రాగరఁగా గతకరాదు
భోజన్నముపట్ల నీటు జేయఁ బూనవలయు। బుద్ధిమంతు లీవిధ నిషిద్ధములగు
భక్తవాంఛనవర్తి సద్భాగ్యపూర్తి॥ సంతతా॥ 61

సీ. నెమ్మిగని మాటలు నమ్మితి నన్యథా చేయింప నీకిది న్యాయమగునె
నావిరోధులు చెప్ప న్యాయేతరోక్తులు వినులఁ బెట్టకువిను నిజము
నీతా భయాధికారసేతని వొగ్గిన నాకునన్యాయమా నయవిదుఁడవు
నీవును న్యాసించు నావిఘ్నంబున నాకుఁ జేసి హితము నయము సేయుమనుచు॥
వేఁడుకొన్నను నాయంబుఁ జూడనపుడు। దుష్టులైనధికారులు శిష్టులవలె
స్తోత్రముల నొనరింతు మాత్రిన పాత్రమగునె॥ సంతతా॥ 62

సీ. కిరణంబు బహుళనా క్రిందుండఁ గారాదు గున్నలుబంచంబు ముట్టరాదు
పేకులాడెడి యిన స్వేచ్ఛ నుండఁగరాదు పగిబూను తాను ఛేదార్థి గారాదు
తగినితెమ్మనగు ముష్టాలు గల్గఁగరాదు నీతిశ్రేణి ప్రథానినిలుపరాదు
చెడుబుధిని తపాశ్శిల్యాడకారాదు బహుబుద్ధి యుగమహీపతియుఁ గూడ॥
చింతయైనన్ను బజలకు నంతసుఖము గల్గునని చెప్పవచ్చు నిక్కముగఁ బుడమి
సాయకీకృతలక్ష్మీశజగదధీశ॥ సంతతా॥

సీ. తగుకలంబు నకెన్న దర్శ్వనిజేపట్టి బిగిసిరాబుద్ధికి బిండెఁబట్టి
కాకితంబులమాఱు ఘనుల పట్టుబట్టి వ్రాతపనికిమాఱు వంటఁజెట్టి
రచ్చలమాఱు సత్రంబులకును మెట్టి సంతర్పణంబులఁ జక్కఁజెట్టి
లలిగుమస్తాల్పదుల్వాచకులనుబట్టి సంజాయిషీమాఱు జనులఁదిట్టి॥
తప్పుసాక్ష్యంబు స్పష్టులనొప్పఁబట్టి పొట్టనింపుదురని యోగిపురుషులెట
మునిజనవిహార దుష్టాంబుముక్తవిహార॥ సంతతా॥ 64

సీ. దుర్వృత్తులాశించి దుష్టసాంగత్యంబుఁ గొని నైజవృత్తులఁ గోలుపోవు
యామూరఁదినుగుచు నోరూరనింటింటి కరుగుచుఁ గబళంబు లానగొనుచు
నొక్కచోనీలవేల్పొక్క చోగోలయునక్కకు లేపన్న నయముతోఁ పఁ
గరుణనొక్కఁడు వృత్తిఁ గలిగింపనదియును గొకలంబుఁ జేసుక వికటబుద్ధిఁ
దప్పసాక్ష్యంబు స్పష్టిని పగలిచనుచు దుక్కమచ్చులుఘోరిలీల్గొంగలగుచుఁ
దిరుగుచుండెదరనియోగిపురుషులిపుడు॥ సంతతా॥ 65

సీ. గస్తాల్కులఁదిఁగాకితములు వ్రాయఁగలారు సంజాయిషీఁ జెప్పఁ జాలువారు
మాస్లిఘు తెలుఁగులమున్ గొంగిన వారు వస్తుశిష్టులఁ జేయుపగినవారు
దుష్టులసాధింప దొడ్డబుద్ధిఁ గలారు శిష్టులఁ గ్రూణరక్షించువారు
మంత్రులైనృపునేలుమతి మంత్రఁగువారు మీసంబుప్రేఁ జెప్పుపొదుపువారు॥
త్యాగులనఁజాలువారుని యోగివరులు తగుపరిశ్రయ మోర్చనదైవతములె
కాకయుండుటను కర్రైఖునులుగలిగె॥ సంతతా॥ 66

సీ. మనసబువాతంఖునవసౌఖ్యులు సేరిరిపకారులనిరైకు లెప్పుడురారు
వ్యవహారతజ్ఞతనర్థ మెవ్వరు నీదు నటుపు పంటోత్రులుకదలనీరు
లెక్కతోఁ గర్గలులెఖ్ఖదెమ్మ నెనము ప్రాంతకూళ్లిండ్లనుబొమ్మ నెపిరు
నదధికారులయేనిఁ జప్పనీఁ దిట్టెదు పోనీగ్రామమునకుఁ బోవనీరు॥
ఇట్టి దుర్వృత్తిఁజేయించుమనట్టిభూమి ఫీతనిసడించెఁ బనస్తాఖ్యాత్రఁగొగు
కరణములకాత్మమోదంబుగలుగనిపుడు॥ సంతతా॥ 67

సీ. నిన్న తిరివిట నేనుంటినననవ్వు లెక్కలైనవటన్న లేచనవ్వుఁ
జైత్రకంబన్నమ బక్కనబడినవ్వు నింటి కెగిపనన్న నొంటినవ్వుఁ
జేడబ్బయినవన్నఁ జేచాచికొనినవ్వు నింటిలో జబ్బన్న నడగినవ్వుఁ
గరణంబులనను గాలుసాఁచుక నవ్వుఁ గరుణఁ గొనుడటన్నఁ గటమినవ్వు॥
నిట్టునవ్వు గుమస్తాలనెన్న నేల? తలపనివృత్తి నేతట్టువలయుగాని
హీనకులులైనదీని మన్నింపరెకను॥ సంతతా॥ 68

సీ. అధికారిప్రభులకు నరిగిభాషించినఁ గార్యముల్సఫలత గానడిపిన
క్షితిసురోత్తములకు క్షేత్రంబులిచ్చినదేవ తాకార్యముల్ స్థిరపఱచినఁ
బెద్దకాలపుఁబట్టి దిద్దిశాసించిన బలయుచితజ్ఞుల వశపఱచినఁ
దలఁదీసి వేల్పోకట్లఁ బెట్టియుదయాన నధికారులనునైన నాజ్ఞయిడినఁ ॥
గిరణములకంత నల్లెవక్కారణాశిఖుఁడు । పడెదుపాటులఁ జెప్పంగవశముగాదు
[illegible]మాలుకొన్నమన చేతఁ జేవలేదె? ॥ సంత తా ॥ 69

సీ. నమ్మించి కార్యంబు నమ్మఁజేయునొకండు ఘనవిరోధులమాటవినునొకండు
నొకఁడు సేసినదాని వికలపఱ్చునొకండు [illegible]సమానఁడు చెప్పినది నొకండు
నధికారిచిత్తంబు ననుసరించునొకండు నష్టుడై యుండి కీడెంచునొకఁడు
మునుచెప్పవారిసిత ననిషట్నునొకండు లంచంబుఁ గాంచి వరించునొకఁడు ॥
నింతకును నీదుకృపగల్గ నెంత కొన్ని । కడుగుబోక్కులుపోయిన గెల్లఁగలవె?
యాపులసంతోషసంతతవ్యాళభూష ॥ సంత తా ॥ 70

సీ ఆయువనుదినంబు హరియించుచుండును [illegible] గదప్పియును దగ్గిపోవుచుండఁ
దనుపటుత్వంబును దగ్గుచునుండును నింద్రియంబులఁ బలంబీఁగుచుండుఁ
దనవార్ధకము యంత్రంత్రగుపిడుచున్నను నరిసంగమాత్సర్యంబు నలముచుండు
నకలవస్తువులును వికలితంబులగుచుండు నాశయొక్కటె వృద్ధినందుచుండు ॥
సంతతానిత్యబుద్ధిని సంఘటించి । నిన్నుమఱవఁ జగదుసూనిర్మలునకు
[illegible] మాపతి దేవ ॥ సంత తా ॥ 71

సీ. జగకష్టమనసుతుఁ సమ్మతిఁ బోషింత్రు పుత్రశోకంబునుఁబోలలేదు
దారిద్ర్యమే మొనాఁ దాతయిపోషింత్రు పుత్రశోకంబునుబోలలేదు
[illegible]నిత్యుద్వ్యాధయోధిర్మసత్రము బోచుఁ బుత్రశోకంబును బోలలేదు
ఇమ్మహాదును [illegible] యొక్కటినివార్య మెదఁ దలంప
క్షితినివారికినపకృతిఁ జేయరాదు । చెలఁగి చేసినవారికే తెలియనగును
రజతగిరివాస[illegible]నర్మరమ్యవాస సంత తా ॥ 72

సీ. నమ్మించుమాటలఁ [illegible] కటికవానినిగొల్చి [illegible] నొకనిఁ
దనమాటమటచేతఁ దప్పతానికఁ [illegible] పలుకుపైశున్యనిఁ గ్రోతభంగినొకనిఁ
[illegible]మాటలఁ బద్ధ వేలునుష్కములు గలగొల్చినను శివంబులాగునొకనిఁ
గోర్కెఁ జెప్పమటన్నఁ గోడిలెన్న తెయును నక్షమయాచకుండట్టులొకని ॥
నమ్మియధికారులనుచు మానవుఁడు మసెదును । న్యాయమేనుపకారంబుఁ జేయరె
పుడు । నీదుకృపగల్గ నన్నియు నెగడుఁగాక ॥ సంత తా ॥ 73

సీ. శిక్షింబరాఁ దవహాళ్ళిల్లా డుపంపిన భటునకుఁ డబ్బిచ్చి పంపవలయుఁ
జేలుగొల్వఁగ నవశ్వనిమల్లఁ జెచ్చెరఁ బింఛివంటలఁ దింపిఁ బెట్టవలయు,
[illegible] దౌష్ట్యదినానంగుట [illegible]
[illegible] పరివారమును [illegible] సంగింపంగవలయు ॥
[illegible] లిచ్చువారియు । [illegible]
[illegible] వలయు వారు ॥ సంతతా ।

సీ. రోజులు బాగున్న [illegible] చేపట్టె పని లేక [illegible]
[illegible] హితవున్న [illegible]
[illegible]
[illegible]
యుర్వట్టు ॥ [illegible]
[illegible] ॥ సంతతా । 75

సీ. ముప్పుమూగు [illegible]
[illegible] మూర్ఖ [illegible]
గులగోత్రములు లేని [illegible]
జారచోరులు [illegible] ॥
[illegible] । [illegible] ।
ధర్మమితు నేర్పరింపనికర్మమందు ॥ సంతతా ॥ 76

సీ. ఇంటి [illegible]
[illegible] వెర్రి [illegible]
[illegible]
[illegible] ॥
[illegible] । [illegible] ।
మర్యాదయిచ్చుటది [illegible] ॥ సంతతా । 77

సీ. పాలాసంగెడి గోవుఁ బులువురిలోఁ [illegible] పైకొన్న [illegible]
గోకదంబముఁ గాయ [illegible] టెక్కివానిఁ బెట్టినట్లు
తనయింటి పెత్తనంబును భార్యకొసఁగింపి వేధవాఁడు [illegible] పైవిడిచినట్లు
పిల్లవానికి మాని యిల్లుఁ గాయుమనంచుఁ గుక్కకు క్షీరము [illegible] నట్లు
సత్యశౌచదయాన యుస్వాంతుఁడైన । భూనిలింపుని [illegible] హీనకులుని ।
మంత్రిగా నేర్పరించుట మహిపుచెంత ॥ సంతతా ॥ 78

సీ. ఎక్కడ నేవస్తు వెప్పుడవసరంబడ్డఁ గాకంబులినుటకుఁ గాఁచియుండు
గ్రామమందెవరైనఁ గలహంబునందు దుష్కారణంబు సాక్షికాఁ దిరుగుచుండు
నూరనెచ్చోటనైనను ద్వావాదముగుచుండ వేపివిస్తృత్తికు వేచియుండుఁ
దనతా బిదారుల తంత్రముల్ దుర్మంత్రివినివి పన్నులనైన వేపుచుండు ॥
మంచిచెడ్డలఁ దెలియునమ్మానవులెను । ననవలెను గానియజ్ఞానతునక కాక
ములఁగఁహుంగొని యేమనవలయునైపుము ? ॥ సంతతా ॥ 79

సీ సంతతధనగర్వ సంపూర్ణహృదయుఁడై పరులు రాకుండఁగ భటులఁ బంచి
లంచంబుఁ గొనవంచు లాహిరీచాపులుఁ గాశేయ పరిపరిధానక్షములుఁ గాంచి
మాన్యాలలోఁ జేనిమళ్ళను గలిపించికమతంబుల హితులకైననిచ్చి
కలిసిన భూమికిఁ గలహించిసంగోరుఁ దీర్పుఁ జేసితినని తెలియపలుచి ॥
తానె సర్వాధికారియై తనరగోరు । తానె దారులుగల్గిన జేనికీర్తిం
రాజ్యలాభంబు లెన్నొందరంబె వెప్రమ ॥ సంతతా ॥ 80

సీ. బ్రాహ్మణద్వేషియు బంధువిద్వేషియుఁ గూడియుండిన నేమి యూడ్డ నేమి ?
యన్యాయచేతస్కుఁడంతరంగఘ్నుఁడుఁ గలిసియుండిన నేమి పాలిసె నేమి ?
హీనవంశుఁడు త్యాగహీనప్రగల్భుండు సరసనుండిన నేమి విరిసె నేమి ?
యన్నియూకొనువాఁడు నాత్మస్తవుండును నుండె నేమిఘనాగ్నిమండ నేమి ?॥
ప్రభువు విన జేనిం బ్రజకనర్థంబు గాని । రాజునకు నెన్న నేమికొలుత ? తలఁప
పాండుజీమూతసన్నిభ ప్రధతశోభ ॥ సంతదా ॥ 81

సీ. "పరువంబుఁ గలిమియు దొరతనమరయమి" యను నాల్గుగల్గఁ గనగునన్నర్ధ ।
మింతని చెప్పవంతులు శేరనహీనకులంబైన నేమి చెప్ప
నందుపై భూమండలాధిపు చెంతను మంత్రియై యుండి మాటమీరియుడత్పి
రోషాదికారంబురూఢించదత్పాధిపరిస్థితసింహపీఠస్థితియును
గలుగఁ బ్రజలకనర్థముల్ గలుగుటయును । గనులుకనఁబడమియుఁ జెవుల్ వినఁబడ
మియు । ననయభావంబునివిగల్గుటబ్బురంబె ॥సంతా ॥ 82

సీ. తానువద్దనఁగను తల్లి తెమ్మనిపుచ్చు కొనుటనుగనియొ ప్పకొనునొకండు
తానొల్లననుటయుఁ దనభార్య తెమ్మని చెలఁగుచుఁ గొన సంతసించునొకఁడు
తానాగ్రహింపఁగఁ దనయాప్తసేవకుండును కొని చెప్పనూకొనునొకండు
తలచేని షేధింపఁ దనబంధువుఁడొకండు లోనుంపఁగుఁ దనలోననొకఁడు॥
కాయగూరల నఁటిపండ్లు గడ్డిబొద్దు । లంటిమామిడిపండ్లనునను భవించి
నిట్టియధికారి డబ్బు చేపట్టునన్నె ? ॥సంతతా॥ 83

సీ. అల్పశరీరంబు లల్పబలంబులు నల్పాశయంబులు నల్పబుద్ధు
లల్పవిద్యాప్రాప్తు లల్పప్రయత్నంబు లల్పవేషంబు లత్యల్పకాంతు
లల్పపరిసంగంబు లల్పమర్యాదలు నల్పాధికారత్వంబు లల్పమైత్రు
లల్పోపకృతులు నవల్పావమానంబు లల్పాయువులు బహూన్యల్పవస్తు
లల్పసన్మానములు మఱియాదరంబుల । యల్పములను నల్పమై పొల్పమీఱు
కల్పనములని భజియింపరి కనియుఁగనుఁగ । సాంబ॥ 8-

సీ. నిత్యవ్రతంబుగా సత్యవాక్యము చేత సజ్జనప్రియముగా సాగువాఁడు
ధర్మంబులెంచు స్వధర్మముల్ విడువక నిరతంబు జేయుచు నెగడువాఁడు
కార్యంబులనుచు సత్కార్యముల్ మానక చేయుచునిత్యంబుఁ జెలఁగువాఁడు
రాజకార్యములని రాజకార్యంబుల మంత్రియై దుర్వృత్తి మానువాఁడు॥
మంత్రిచెంత దుష్టుల మఱచువాఁడు । నిరతచరితంబు శాసింపఁ జేసెడువాఁడు
నయవిదులటంచుఁ బుధమిత్రసన్నుఁగనచ్చు ॥సాంబ॥ 85

సీ. మాదిగగూడెంబు మఱఁగిన కేఁకయుఁ బొరిఁబొరిఁ జెలఁగిన పువ్వుబోడి
గర్భయ్యాచన సేయఁ గామఱఁగినవాఁడు నింటింట యాచింప నేఁగువాఁడు
పాపగిండ్లభోజనంబున రుచిఁ గొనువాఁడు సత్రంబుల భుజింపసాఁగువాఁడు
పైతృకంబుల నలవాటుపడినవాఁడుఁ బిండంబులన్ముద్రనుచుండువాఁడు॥
మంత్రితోలంచము గ్రహించమఱఁగువాఁడు । దప్పసాక్ష్యంబులనుఁ బల్కుఁ దవ్వులు
వాఁడు । మానగాలేరు గదయెన్ని మతులుపినిన ॥సాంబ॥ 86

సీ. రాజసన్నిధి నదా భ్రాజిష్ణుఁ డౌ మంత్రి లంచంబుసగిపాలుఁ గానకన్న
మంత్రిచెంతను సత్పుత్రుఁడో కానిదవుఁడు తంత్రివాక్యములున్నదుకన్న
తానొదారుని చెంత తానింతనెడి యువస్త్రీలు రైతులబీకకున్న
నంపలికా జదారై నట్టి కరణంబు జనకంట కతలేకపనుచుకున్న॥
వ్యావహారికకృత్యముల్ న్యాయమగును । పరతిమంబులు విడువక సాఁగుఁగాక
రాజునకుఁ గీర్తి లాభముల్ గల్గుచుండు ॥సాంబ॥ 87

సీ. హాటకంబు సువాసనాన్వితంబైయున్న నిక్షువెన్నఫల సమేతమైనఁ
గావంబుశుకవాక్య కలితమైయున్నను గీరమాత్మాయురాకీర్ణమైన
సజ్జనుండు సుభాగ్యసహితుఁడై యున్నను దుష్టుండు దుర్బుద్ధి మాఁడుఁడైన
నీరుల్లి దుర్వాసనా రహితంబైనఁ గంపమూలము శీతకారియైన॥
మంత్రియైహీనకులజుండు మాన్యుఁడైనఁ । గలుగుసుఖమోదములఁ జెప్పగాదు కాని
వాజగుణములు మాఱు కేస్వల్పమైన ॥సాంబ॥ 88

సీ. పలుదోము నోరుకిఁ బైన మైయొకచోట ముఖముఁ బ్రక్షాళించు పురుషుఁడొకఁడు
నిద్దఱగమి గూడి యేకాంతమాడుచో వినుచు [illegible] మనుజుఁ డొకఁడు
గురుశంకకొకచోటఁ గూర్చుండి యొకచోటఁ బ్రతిష్ఠ [illegible] వాఁడొకఁడుఁ
బూర్వపుణ్యాతిరాజ్య [illegible] నొకఁడు।
దారిఁజను [illegible] నొకఁడు
మూర్ఖులని చెప్ప వచ్చు సత్పురుషులెలర ॥సంత॥ 89

సీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥సంత॥ 90

సీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥
[illegible]
[illegible] ॥సంత॥ 91

సీ. [illegible] చెవులే [illegible] ।
[illegible] కరములు వలిముఖములను [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥సంత॥ 92

సీ. [illegible] సంతత [illegible] వాఁడొకండు
[illegible] నొకండుఁ
[illegible] యుండుట [illegible] నొకండు
రాజోత్సవంబుల లక్షింప నట్టిట్టు [illegible] మనుజుఁడొకఁడు॥
మూర్ఖులనవచ్చు నెమ్మనమునఁ దలంప । వీరివదు [illegible] వారి విధమదేల?
సకలసురగేయ శారదశరదకాయ॥ సంత॥ 93

సీ. బాపఁడుమనకంటె బాగుగాఁజదువునా? యనిపాత్రమునుజూచు మతానునొకండు
నర్థాలు దెలియుటకై నికంటులు సాలగలవు కొంచామని పలుకునొకఁడు
పౌరాణికుని నొక్క బాప్మణుంచుదమన్నఁదగులుబాటని మదిఁదలఁచు నొకఁడు
సదువు కోటికిఁబోవఁబదుగురయ్యాదిగాంచి యేమందురోయనియెంచు నొకఁడు
కతలుమునువింటి నిప్పుడా కతలుగావె? । యని వృథావ్యయకష్టంబులను నొ
కండు । దబ్బగిలత్తుప్రబుద్ధులిట్టుబ్బుఁజూమ్మ! ॥ సంత॥ 94

సీ. ఆత్మస్తుతియొనర్చు ధనవ్రతంబును బెచ్చఁగూర్చుండు నిర్లజ్జనొకఁడు
నతివాక్ప్రగల్భుండు లాడుము సభలోన జనుల వేసెగతాళిఁ గొనునొకండు
సర్వజ్ఞుఁడను నేను సర్వాధికారులు నాపక్షమనుచుండు నరుఁడొకండు
సకలవిధంబుల శాసింతునంచును బేదప్రజలను భయపెట్టు నొకఁడు ॥
గొదలును హేళనంబున కక్కుయగుదు । రన్నియొక్క ధికాజ్ఞేయున్న జనము
నట్టిమూర్ఖుఁడటంచు నవ్వంగవచ్చు ॥ సంత ॥ 95

సీ. చదివిన బ్రాహ్మణుల్ సంసారతాపత్రయాధీనచేతస్కులై చరింత్రు
బహుళాహవక్షమ ప్రభువులు రాజకార్య వశాత్ములగుచును బ్రజలుమందు
రనృతమూలవ్యవహార పరాత్ములై వైశ్యులాభరణాద వశతినుంద్రు
ధనధాన్యభుజబలఘన గర్వులై శూద్రులక్యనికాయులై యతిశయింతు ॥
రిట్టుసతతంబు నిన్ను స్మరింపలేక । తిరుగుచుందురు ఘృణవిధేయులగుచు
ఘనకృపా భాసితకటాక్ష ఖలవిపక్ష ॥ సంత॥ 96

సీ. వెలవెడునప్పుడువలె నస్తమయవేళ నర్కునత్యాసక్తి నరయరాదు
విస్రజితాంబరయైన వేళనువలెనంజనముఁబెట్టు సతినిఁ గనంగరాదు
తనపురీషము విడుచు తఱివలె సతిలోభియైన ధవాన్యునిఁ గానరాదు
సలలితాలంకారసహితయౌ గతభర్తృకను వలె దుర్మంత్రిఁ గాంచరాదు ॥
తల్లిదండ్రులఁ బోషింపఁ దలఁపనట్టి వానివలె దుష్టపండితుఁ బలుకరాదు
భరితభాస్వజ్జటాజూట భక్తఖేట ॥ సంత॥ 97

సీ. సకలచరాచరోజ్జ్వల జగత్కాండముల్ గలుగఁజేసితి వీవనలానయనఁగ
సర్వాంతరస్థితిసత్కృప మీఱంగ రక్షింపుదువు రమారమణుఁడనఁగ
యుక్తకాలంబున యుక్తవేషంబుచే సంహరించెదురుద్ర సంజ్ఞుఁడనఁగ
నిమూర్తులకెక్కినవాఁడవై సాక్షివై యుందు విజగములందు ॥
భక్తకుముదంబులకు సుధాభక్తిరాశి । వగుచువిలసిల్లెదౌరయోగవిహార
యగసుతాధీశ జగదీశ యభ్రకేశ ॥ సంత ॥ 98

సీ॥ తలినిఁబోషింపకిలువెళ్ళఁగఁద్రోయు పుత్రుఁడు పుత్రుఁడే శత్రుఁడరయఁ
దండ్రినిఁబూజింపఁ దలఁపనియట్టితనయుఁడు తనయుఁడే దుర్నయుఁడుతలఁప
గురునిమన్నింపక పరిహాసమొనరించు శిష్యుఁడు శిష్యుఁడే శిష్యాపసముఁడు
పితృసముండగు జ్యేష్ఠుమతిన్నోర్వలేనట్టియనుజుఁ డనుజుఁడే దుర్జనుఁడరయ
రాజునభివృద్ధిఁగోరని ప్రజలు దుర్జన్ను । జలుపతినవమానింపని సతియాస
తియా । కలియుగంబున నివిధర్మములుగఁ జెల్లు ॥ సంతతా॥ 99

సీ. మాడుమూర్తులకును మొదలిమూర్తివినీవయే కారణంబన్నదేసఁగుశివ
ప్రక్షయంబులేని పరాత్మస్వరూపంబవు నీవ నామరూపాది హీనగతివీవ
కులగోత్రములులేని గోత్రకుఁడవీవ వెలుఁగుల వెలిగించు వెలుఁగువీవ
కారణంబులకాది కారణంబవునీవ సంగంబునీవ నిస్సంగివీవ ॥
పరమేశ్వరుకీ బహిరంతరముల నఁబడి । బ్రోవనయ్య నిరంతరఁ పూర్ణకరుణ
శేషమన్మథసాక్షి సకలసంతోషకేశ ॥ సంతతా॥ 100

సీ. సర్వశరణ్యవై గర్వమింతయులేక నిర్వాహమొనరించు నెలవునీవ
దేవతలకునెల్ల దేవతవై సర్వభావంబులఁ గాంచు ప్రభుఁడవీవ
లోకంబులెల్ల నలోకంబులై యుండ లోకించుచున్న సుశ్లోకవీవ
సకలాంతరంబులఁ బ్రకటంబుగానుండి యుక్తియుంబుగఁ గాంచు సాక్షివీవ ॥
యాదిమధ్యాంతములులేని యఖిలమీవ । సర్వమును నీయఁ జేయింపఁజా
లునీవ । యీశుఁడు పహేశుఁడతులనిరీశుఁడీవ ॥ సంతతా॥ 101

సీ. ధర్మసంస్థానంబు తగునౌకరీ బేము జెప్పి వేతనముల నప్పనముగ
నిచ్చుచు వారితో ముచ్చటించుచు నుండ శంకరకృపఁబనుల్ జరుగుచుండెఁ
సముజీవనములు సీతారామకృప తి నిలిచిన పనవశి నిర్ప్రియాత్మ
లారులుకల్మలఁజూచి యోర్వలేకుంటుట సహజంబదానిఁ దప్పయేల? ॥
పెద్దకుండల కేసరులఁ బెటఁజనుచు । దాంతిమర్యంబు లెలుగక తలల త్రి।
తిరుగు మందుకు లౌక్యసత్పురుషు లిపుడు ॥ సంతతా॥ 102

సీ. నాకన్నభక్తులు నీకెన్నఁ బ్రముఖులు గలరని వినవాహ. పల్కవలదు
మన్మనోబ్జముకన్న సన్మాన్యమగు శ్మశానంబుండెననుచు మానంగవలదు
చంచలంబైనమత్స్వాంతంబుకన్నను వృషభంబు గలదని విడువవలదు
పాపంబుఁ జేపట్టి మోదింప నాకన్న భృంగిగల్గెనని యెంచంగ వలదు ॥
పెంచనివసించఁ గృపనధిష్ఠించఁజెంతి । న్యుంచనయ్యవి యధికమైయు
న్ననన్నుఁ । బోష్యభరియింపవలదె యో భువనభరణ॥ సంతతా॥ 103

సీ. నవనీతమునకంటెఁ బ్రవిమలంబును మార్దవంబునునైన స్వాంతంబుగలిగి
భక్తులఁ బాలించు పరమదేవతవని బుధులు సెప్పఁగఁ జాలఁబ్రబలఁ దెలిసి
పరమదయానిక్షేపశీలపావనము నిజనము కైవితరణ యనుచుమఱి కి
నినుఁ జేరితిని గోరితిని వేడితిని నెఱనమ్మితిఁ గావున నాగభూష ॥
యస్మదభీష్టాభిలషిత ఫలాన్వితాంత । రంగునిగఁ జేయుకి మునీంద్ర
తరంగనులర । భుజగరాజహారు ఘోషితనాథ విశేష ॥ సంతతా ॥ 104

సీ. మామకశిరము నమస్కారమిడు నీకుఁ గనులు నీదైన పద్మముఁగాంచు
నుత్కర్ణములు నీలసత్కథల్ వినుచుండు జిహ్వనీసంస్తుతిఁ జేయుచుండు
నాత్కరంబులు నీకు సత్కారమును సల్పు చరణముల్ నీచుట్టు దిరుగుచుండు
మానసాంబుజము పంచాననాననమగు జీవితంబు నీదుఁ జింత సేయుచుండు॥
జంచలత్వంబుగలదని యెంచకోకుటి । గలినివడి జన్మమెంచఁ గొంచెమును
గాడ । గోక లక్షితదివ్యత్రికాంతక ॥ సంతతా ॥ 105

సీ. ఒకకరమునస్కృతియుడు రాజధరనీకు రెండు నమస్కృతులండితోక
మూడునమస్కృతుల్ మునిలోకపూజిత నాలుగునమస్కృతుల్ నాగభూష
యైదునమస్కృతులంచిత కరుణాత్మపదనమస్కారముల్ ప్రకాశసింహ
నూరునమస్కృతుల్ నుతియోగిన్వత నీకువేయి నమస్కృతుల్ వేద్య ॥
లక్షలైన నమస్కృతుల్ శంభునీకు । కోటిసఖ్యనమస్కృతుల్ గణాధ్య
యనుచు మ్రొక్కెదఁ గొనుమయ్య యప్రమేయ ॥ సంతతా॥ 106

సీ. పతితపావననీకు వందనంబొక్కటి యిందుశేఖర రెండువందనములు
మూడువందనములు మోక్షదాయకనీకు నలువందనంబులు లలితగాత్ర
యమరేంద్రనుత నీకు నైదువందనములు పదినీకు సాష్టాంగ వందనములు
శతసహస్రాయుత వితతవందనములు లక్షవందనము లక్షాక్షనీకుఁ ॥
బరమభక్తిని మ్రొక్కెదఁ బ్రసుతింతు । నన్ను బ్రోవుము నన్నునేనమ్మినాఁడ
వరదయాలోకపాలిత మదననీక ॥ సంతతా ॥ 107

సీ॥ మంగళంబగునీకు గంగధరాజయ మంగళంబులు నీదు మానినులకు
మంగళమ్ములునీకు నారయుగ్మమునకు మంగళము వృషతురంగమునకు
మంగళమ్ములు నీప్రమథగణంబులకును బహుమంగళములు నీభక్తులకును
మంగళంబగు నీదు పాళికమతి బహుమంగళావళ్లు లసిమాలికలకు ॥
మంగళంబగు నీదు కురంగమునకు। మంగళంబులఁ గాని మేలొసంగుమయ్య
ప్రమథగణపాల పాలితభక్తజాల ॥ సంతతా॥ 108

సీ. ధరశాలివాహ నాబ్దంబులు ఋషియుగ్మ వసుచంద్ర సంఖ్యతోవరలునట్టి
విశ్వావసుప్రవర్షాశ్వయుజాది పక్షద్వితీయాశనైశ్చరదినమున
బహువిధంబుల ధర్మములు గూర్చి సీసపద్యంబులచే శతకంబు గూర్చి
సద్భక్తితో నీకొసంగితిఁ గరుణంత రంగంబులరఁ జేకొనంగవయ్య ॥
భక్తుఁడను నేను నీకుఁ బద్యాలకుసుమ । కావఁ జేకొను కొనకున్న ఖ్యా
తికాదు । హరిహరాదిభక్త సర్వలోకాశ్రిత ॥ సంతతా ॥ 109

సీ. శ్రీవత్సగోత్రుండు శ్రీమదాపస్తంబ సూత్రుండు సుజ్ఞానసూత్రవిదుఁడు
మహాలక్ష్మి నామసన్మహిళా కళత్రుండు హరిహరద్విజపూజ నాతిహితుఁడు
వద్దిపర్తిసులాబ్ధివసుజాతి పుత్రుండు నగునట్టి గౌరరాజాఖ్యమంత్రి
తనయుండ సజ్జనవినయుండ భక్తుండ మంగయాఖ్యుండ సన్మతిని నీకు
నర్పణంబుగ శతకంబుఁ జెప్పినాఁడ । గుణగణమయ్య భక్తిం
గైకొనవయ్య । నెయ్యమలరంగ వినుతవినతయయ్య । సంతతా
వృతసుజనార్తి సాంబమూర్తి ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥ శ్రీరాములు. 110

శ్రీసాంబశివార్పణమస్తు.

సంపూర్ణము.

మినర్వ ముద్రాక్షరశాల, రాజమండ్రి.— 1908.

RAJAHMUNDRY :
PRINTED AT A. E. L. BRAUN INDUSTRIAL MISSION PRESS

13334